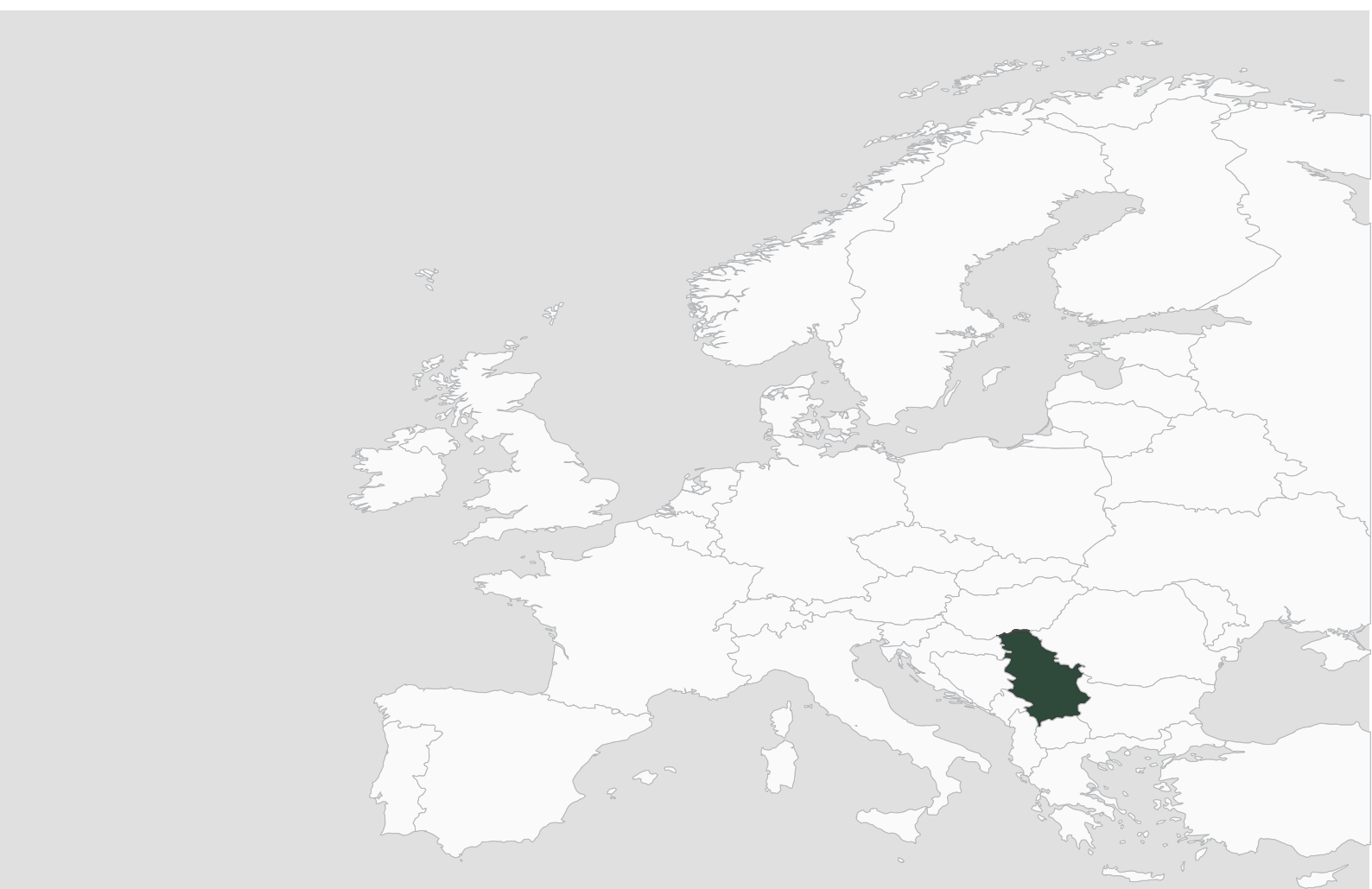

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Министарство заштите животне средине
Агенција за заштиту животне средине

ПРОИЗВОДИ КОЈИ ПОСЛЕ УПОТРЕБЕ ПОСТАЈУ ПОСЕБНИ ТОКОВИ ОТПАДА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ У 2021. ГОДИНИ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Министарство заштите животне средине
Агенција за заштиту животне средине

**ПРОИЗВОДИ КОЈИ ПОСЛЕ УПОТРЕБЕ ПОСТАЈУ
ПОСЕБНИ ТОКОВИ ОТПАДА
У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ У 2021. ГОДИНИ**

Београд, септембар 2022. године

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Министарство заштите животне средине
Агенција за заштиту животне средине

**ПРОИЗВОДИ КОЈИ ПОСЛЕ УПОТРЕБЕ ПОСТАЈУ ПОСЕБНИ ТОКОВИ ОТПАДА
У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ У 2021. ГОДИНИ**

Извештај припремили

Нада Радовановић, дипл.екон.
Ивана Радић, маг. менаџ. безбедности,
тероризма и орган.крим.
мр Љиљана Ђорђевић, дипл. биол.

мр Небојша Реџић, дипл. инж. технол.

Директор агенције

Стефан Симеуновић

САДРЖАЈ

САЖЕТАК	4
1 УВОД	7
2 ЗАКОНСКИ ОСНОВ	8
3 ПОДАЦИ О ПРОИЗВОДИМА КОЈИ ПОСЛЕ УПОТРЕБЕ ПОСТАЈУ ПОСЕБНИ ТОКОВИ ОТПАДА	9
3.1 ГУМЕ.....	9
3.1.1 Производи	9
3.1.2 Сакупљени и поново искоришћени отпад	10
3.2 ПРОИЗВОДИ КОЈИ САДРЖЕ АЗБЕСТ.....	10
3.2.1 Производи	10
3.2.2 Сакупљени и поново искоришћени отпад	11
3.3 АКУМУЛАТОРИ И БАТЕРИЈЕ.....	11
3.3.1 Производи	11
3.3.2 Сакупљени и поново искоришћени отпад	12
3.4 УЉА.....	12
3.4.1 Производи	12
3.4.2 Сакупљени и поново искоришћени отпад	12
3.5 ЕЛЕКТРИЧНИ И ЕЛЕКТРОНСКИ ПРОИЗВОДИ.....	13
3.5.1 Производи	13
3.5.2 Сакупљени и поново искоришћени отпад	14
3.6 ВОЗИЛА.....	15
3.6.1 Производи	15
3.6.2 Сакупљени и поново искоришћени отпад	15
4 УПОРЕДНИ ПРЕГЛЕД ПОДАТАКА О ПРОИЗВОДИМА КОЈИ ПОСЛЕ УПОТРЕБЕ ПОСТАЈУ ПОСЕБНИ ТОК ОТПАДА ЗА 2019.-2021. ГОДИНУ	16
4.1 Гуме.....	16
4.2 Акумулатори и батерије	17
4.3 Уља.....	17
4.4 Електрични и електронски производи.....	18
4.5 Возила.....	19
5 ОТПАД КОЈИ НАСТАЈЕ НАКОН УПОТРЕБЕ ПРОИЗВОДА	20
5.1 Упоредни преглед података за 2019.- 2021. Годину.....	20

САЖЕТАК

Чланом 5. Закона о управљању отпадом (Службени гласник РС, број 36/09, 88/10, 14/16 и 95/2018-др. закон) дефинисани су посебни токови отпада који представљају кретања отпада (истрошених батерија и акумулатора, отпадног уља, отпадних гума, отпада од електричних и електронских производа, отпадних возила и другог отпада) од места настајања, преко сакупљања, транспорта и третмана, до одлагања на депонију. Истим Законом у поглављу 7. Управљање посебним токовима отпада у члановима од 47. до 58. прописана је обавеза управљања појединим посебним токовима отпада, као и обавеза извештавања власника ових врста отпада и достављања одговарајућих података Агенцији за заштиту животне средине (у даљем тексту – Агенција). Чланом 75. регулисан је поступак извештавања.

Законом о накнадама за коришћење јавних добара (Службени гласник РС, број 95/2018 и 49/2019) прописана је висина накнаде за производе који после употребе постају посебни токови отпада, утврђују се производи који после употребе постају посебни токови отпада, начин и рокови достављања годишњег извештаја.

Уредбом о производима који после употребе постају посебни токови отпада, обрасцу дневне евиденције о количини и врсти произведених и увезених производа и годишњег извештаја, начину и роковима достављања годишњег извештаја, обвезницима плаћања накнаде, критеријумима за обрачун, висину и начин обрачунавања и плаћања накнаде (Службени гласник РС, број 54/2010, 86/2011, 15/2012, 41/2013 - др. правилник, 3/2014, 81/2014 - др. правилник, 31/2015 - др. правилник, 44/2016 - др. правилник, 43/2017 - др. правилник, 45/2018 - др. правилник, 67/2018 - др. правилник и 95/2018 - др. Закон) утврђује се образац дневне евиденције о количини и врсти произведених и увезених производа и годишњег извештаја, начин и рокови достављања годишњег извештаја.

Правилником о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду (Службени гласник РС, број 95/2010, 88/2015, 07/2020) прописан је образац дневне евиденције о отпаду и годишњи извештај.

У Агенцији подаци о производима који постају посебни токови отпада, као и о управљању отпадом који настаје након периода коришћења ових производа, воде се од 2010. године.

Почетком 2012. године у Агенцији пуштен је у рад информациони систем Националног регистра извора загађивања који подразумева електронско достављање података.

Пратећи потребе привредних субјеката и усвајајући примедбе истих, почетком 2014. године пуштен је у рад нови усавршени информациони систем, који омогућава корисницима лакше и једноставније достављање података. Почетна интернет страна портала за достављање података се налази на адреси <http://www.sepa.gov.rs/>.

Овим извештајем обухваћене су следеће групе производа који после употребе постају посебни токови отпада:

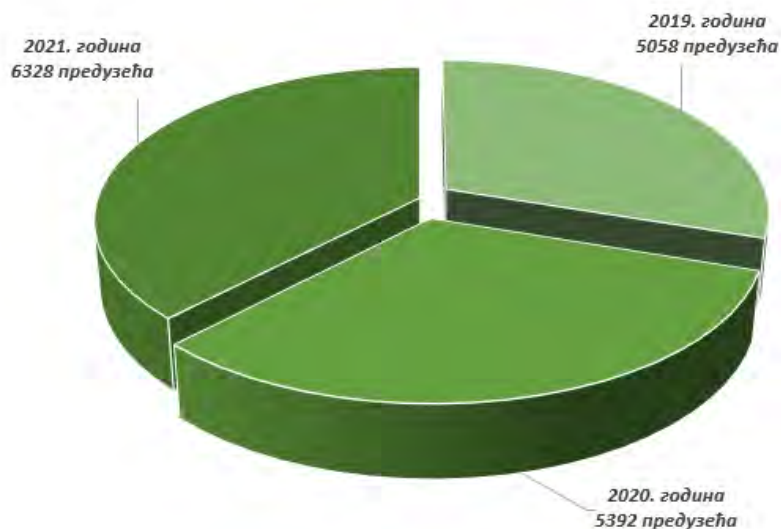
- Гуме
- Батерије или акумулатори
- Уља
- Електрични и електронски производи
- Возила.

У анализи коришћени су подаци Агенције и то:

- за производе који после употребе постају посебни токови отпада у складу са Законом и Уредбом,
- за поновно коришћење отпада у складу са Правилником.

Треба напоменути да се подаци за претходне године још увек достављају. Самим тим мења се број обвезника и количине пласираних производа у односу на претходни извештај.

До законски прописаног рока (31.03.) за извештајну 2021. годину пријављено је 6328 предузећа. Пресек података за извештајну 2021. годину рађен је у јуну текуће године. Извештаји још увек пристижу, па се самим тим и број предузећа и количина производа повећава свакога дана.

Слика 1. Број предузећа која су известила у прописаном року

Почетком маја 2022. године послата су 4352 обавештења предузећима која нису доставила годишњи извештај као информацију о њиховим обавезама достављања података о увезеним/произведеним производима који после употребе постају посебни токови отпада. До дана пресека података, након истека рока за доставу извештаја, а након послатих обавештења 2578 предузећа је доставило извештај и/или изјаву. На дан 21. јуна 2022. број предузећа која су доставила извештај је 9201.

Може се закључити да обавештења која су послата предузећима, списак предузећа која нису доставила податке, <http://www.sepa.gov.rs/DostavljanjePodataka/PTP2nedostavljeno.aspx>, имају изражен позитиван ефекат на извештавање.

Један од разлога промена количина је и у томе што има измена већ унетих података који се односе на количине производа стављених на тржиште. Предузећа која извештавају веома често не уносе количине у јединици мере која је наведена у информационом систему. Након њихове исправке количине се драстично смањују или повећавају.

Слика 2. Ток достављања и обраде података

На основу свега изнетог можемо да закључимо:

- ☺ Увођењем унапређеног Информационог система побољшан је квалитет извештавања;
- ☹ При уносу података предузећа не обраћају пажњу на јединицу мере и децимални зарез;
- ☹ Још увек се достављају подаци за све извештајне године.

НАПОМЕНА: Публикација је рађена искључиво на основу података унетих од стране корисника у информациони систем Агенције за заштиту животне средине.

УВОД

Чланом 5. Закона о управљању отпадом (Службени гласник РС, број 36/2009, 88/2010, 14/2016 и 95/2018 - др. закон) дефинисани су посебни токови отпада који представљају кретања отпада (истрошених батерија и акумулатора, отпадног уља, отпадних гума, отпада од електричних и електронских производа, отпадних возила и другог отпада) од места настајања, преко сакупљања, транспорта и третмана, до одлагања на депонију.

Овим извештајем обухваћене су следеће групе производа који после употребе постају посебни токови отпада:

I. Гуме

Гуме јесу гуме од моторних возила, спољни пнеуматици увезене, произведене или протектиране гуме за моторна возила (аутомобила, аутобуса, камиона, мотоцикала и др.), пољопривредне и грађевинске машине, приколице, летилице, вучене машине, друге машине и уређаји и остали слични производи, стављени на тржиште као посебан производ; гуме које су саставни део увезених или произведених моторних возила (аутомобила, аутобуса, камиона, мотоцикала и др.), пољопривредних и грађевинских машина, приколица, летилица, вучених машина, других машина и уређаја, и осталих сличних производа.

II. Батерије или акумулатори

Батерија или акумулатор јесте сваки извор електричне енергије произведене претварањем хемијске енергије, а који може да се састоји од једне или више примарних батеријских ћелија (које се не могу пунити) или једне или више секундарних батеријских ћелија (које се могу пунити), који се према намени и врсти разврставају на: стартере (оловно-киселе), преносне батерије и акумулаторе (никл-кадмијумске и друге) и индустријске батерије и акумулаторе (оловно киселе, никл-кадмијумске и друге).

III. Уља

Уља јесу сва минерална и синтетичка уља, осим базних минералних и синтетичких уља која се користе као сировина у производњи новог производа и мазива и уља која се не могу сакупити ради третмана.

IV. Електрични и електронски производи

Електрични и електронски производи јесу производи чији рад зависи од електричне струје или електромагнетних поља, као и производи намењени за производњу, пренос и мерење струје и електромагнетних поља, за коришћење код напона који не прелази 1000 V за наизменичну струју и 1500 V за једносмерну струју. Електрични и електронски производи се разврставају према намени у 10 разреда.

V. Возила

Возило јесте свако возило категорије М1 (моторно возило за превоз путника – путничко возило које, осим седишта возача има још највише осам седишта) или N1 (моторно возило за превоз терета – теретно возило чија највећа дозвољена маса није већа од 3,5 t), моторно возило са три точка, осим моторних трицикала (категирија L5 – тешки трицикл) и њихови неупотребљиви или одбачени делови.

1 ЗАКОНСКИ ОСНОВ

Закон о управљању отпадом (Службени гласник РС, бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016 и 95/2018 – др. закон) у поглављу 7. Управљање посебним токовима отпада у члановима од 47. до 58. прописује начине управљања појединим посебним токовима отпада. Истим члановима је прописана обавеза извештавања власника ових врста отпада и достављања одговарајућих података Агенцији за заштиту животне средине.

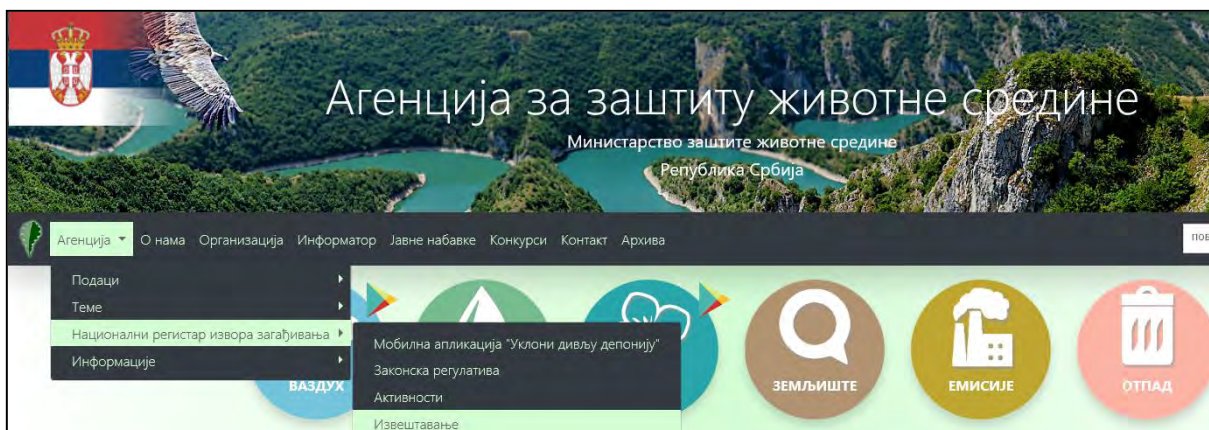
Законом о накнадама за коришћење јавних добара (Службени гласник РС бр. 95/2018 и 49/2019) прописана је висина накнаде за производе који после употребе постају посебни токови отпада, утврђују се обвезници, основица, висина и ослобођење од накнаде, производи који после употребе постају посебни токови отпада, начин и рокови достављања годишњег извештаја.

Уредбом о производима који после употребе постају посебни токови отпада, обрасцу дневне евиденције о количини и врсти произведених и увезених производа и годишњег извештаја, начину и роковима достављања годишњег извештаја, обвезницима плаћања накнаде, критеријумима за обрачун, висину и начин обрачунавања и плаћања накнаде (Службени гласник РС, бр. 54/2010, 86/2011, 15/2012, 41/2013 - др. правилник, 3/2014, 81/2014 - др. правилник, 31/2015 - др. правилник, 44/2016 - др. правилник, 43/2017 - др. правилник, 45/2018 - др. правилник, 67/2018 - др. правилник и 95/2018 - др. Закон) утврђују се образац дневне евиденције о количини и врсти произведених и увезених производа и годишњег извештаја, начин и рокови достављања годишњег извештаја.

Члан 75. Закона о управљању отпадом регулише поступак извештавања, чиме је предвиђена обавеза вођења дневне евиденције о отпаду и годишње извештаје. Правилником о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду (Службени гласник РС, број 95/2010, 88/2015 и 07/2020) прописан је образац дневне евиденције о отпаду и годишњи извештај.

Почетком 2012. године у Агенцији је пуштен у рад Информациони систем Националног регистра извора загађивања, а почетком 2014. године систем је додатно унапређен преласком на *online* извештавање података, који подразумева електронско достављање података за све аспекте животне средине. Достављање података врши се уносом података у информациони систем Националног регистра извора загађивања и слања комплекта образаца одштампаног из информационог система Националног регистра.

Почетна интернет страна портала за достављање података се налази на адреси <http://www.sepa.gov.rs/>

2 ПОДАЦИ О ПРОИЗВОДИМА КОЈИ ПОСЛЕ УПОТРЕБЕ ПОСТАЈУ ПОСЕБНИ ТОКОВИ ОТПАДА

У анализи података посебних токова отпада коришћени су подаци Агенције за заштиту животне средине:

- за производе који после употребе постају посебни токови отпада у складу са Законом,
- за управљање овим врстама отпада у складу са Правилником.

2.1 ГУМЕ

Гуме јесу гуме од моторних возила (аутомобила, аутобуса, камиона, моторцикала и др.), пољопривредних и грађевинских машина, приколица, летелица, вучених машина, других машина и уређаја и остали слични производи, након завршетка животног циклуса, које власник одбацује или намерава да одбаци услед оштећења, истрошености или других разлога. Отпадне гуме су разврстане у групу отпада са индексним бројем 16 01 03 према Каталогу отпада.

2.1.1 Производи

Извештаје о гумама које су пласиране на тржиште Републике Србије, Агенцији је послало кроз информациони систем Националног регистра извора загађивања до 21. јуна 2022. године 2630 обвезника накнаде за управљање посебним токовима отпада.

Подаци о врсти и количини производа који спадају у ову категорију посебних токова отпада који су стављени на тржиште Републике Србије у 2021. години приказани су у табели број 1.

Слика 1. ¹

¹ <https://www.capitalfordlincoln.com/>

Табела 1 . Количина гума стављених на тржиште у 2021. години

Назив производа	Укупна количина (t)
Увезене, произведене или протектиране гуме од свих врста моторних возила	31.731,5
Гуме које су саставни део увезених или произведених аутобуса, теретних возила, радних машина, радних возила и трактора, ваздухоплова и других летилица и комплета точкова (гума и наплатак), и то за: аутомобилске приколице, тракторе, камионе, аутобусе и виљушкаре, грађевинске радне машине, пољопривредне машине, теретне приколице и вучене машине, остала возила, транспортне уређаје, летилице и друго	12.150,9
УКУПНО	43.882,4

* Законом о накнадама за коришћење јавних добара прописано је да се за гуме извештава само у килограмима

2.1.2 Сакупљени и поново искоришћени отпад

Према извештајима оператера постројења за поново искоришћење отпада у току 2021. године поново је искоришћено 50726 тона отпадних гума.

На основу достављених образаца за увоз отпада, у 2021. години увезено је 148 тона ове врсте отпада. У истом периоду је одложено 19 тона ове врсте отпада.

Слика 2 ²

2.2 ПРОИЗВОДИ КОЈИ САДРЖЕ АЗБЕСТ

Азбест се у највећој мери користи у материјалима за грађевинарство. Присутан је у различитим производима, као што су азбестно-цементни кровни покривачи тзв. „Салонит плоче“, зидови малтерисани цементно-азбестном смешом, подне плочице од смеше ПВЦ-а и азбеста - „Виназ плоче“, неке врсте водоводних цеви, противпожарна изолација, облоге за аутомобилске кочнице, итд.

2.2.1 Производи

На основу Закона о накнадама за коришћење јавних добара не постоји обавеза извештавања и плаћања накнаде за производе који садрже азбест.

² <https://www.recyclesaline.org/>

2.2.2 Сакупљени и поново искоришћени отпад

Отпад који садржи азбест најчешће се може наћи у грађевинском отпаду.

Према достављеним подацима оператера који имају дозволу за одлагање ове врсте отпада одложено је 201 тона отпада који је сачињен од грађевинских и изолационих материјала који садрже азбест и припадају групи 17 према Каталогу отпада.

Слика број³

2.3 АКУМУЛАТОРИ И БАТЕРИЈЕ

Акумулатор и батерија јесте сваки извор електричне енергије произведене претварањем хемијске енергије, а који може да се састоји од једне или више примарних батеријских ћелија (које се не могу пунити) или једне или више секундарних батеријских ћелија (које се могу пунити).

2.3.1 Производи

Агенцији је извештаје о производима ове врсте стављеним на тржиште Републике Србије доставило је 3120 предузећа.

Подаци о врсти и количини акумулатора и батерија који су стављени на тржиште Републике Србије у 2021. години приказани су у табели 2.

Слика број 4⁴

Табела 2. Количина акумулатора и батерија стављених на тржиште у 2021. години

Назив производа	Укупна количина (t)
Стартери	11.546,9
Преносне батерије или акумулатори	859,0
Индустријске батерије и акумулатори	6.417,9
УКУПНО	18.823,8

³ <https://www.regina.co/>

⁴ <https://www.incompliancemaq.com/>

2.3.2 Сакупљени и поново искоришћени отпад

Истрошени акумулатори и батерије су они који се не могу поново користити и представљају отпад, и намењени су третману односно рециклирању. Истрошени акумулатори и батерије се класификују као опасан отпад (најчешће индексни број 16 06 и 20 01 према Каталогу отпада). Према извештајима оператера постројења за поновно искоришћење отпада прерађено је 21298 тона ове врсте отпада.

На основу годишњег извештаја о прекограничном кретању отпада извезено је 5557 тона ове врсте отпада, а у истом периоду увезено је 8403 тоне.

Слика број 5⁵

2.4 УЉА

Уља јесу сва минерална и синтетичка уља, осим базних минералних и синтетичких уља која се користе као сировина у производњи новог производа и мазива и уља која се не могу сакупити ради третмана.

2.4.1 Производи

Извештаје о уљима која су пласирана на тржиште Републике Србије, Агенцији кроз ИС Националног регистра извора загађивања до 21. јуна 2022. године, послало је 831 обвезника накнаде за управљање посебним токови-ма отпада.

Подаци о врсти и количини производа који спадају у ову категорију који су стављени на тржиште Републике Србије у 2021. години приказани су у табели.

Слика број 6⁶

Табела 3. Количина уља стављена на тржиште у 2021. години

Назив производа	Укупна количина (t)
Уља (сва минерална и синтетичка уља и мазива)	39.418,2

* Законом о накнадама за коришћење јавних добара прописано је да се за уља извештава само у килограмима

2.4.2 Сакупљени и поново искоришћени отпад

Отпадним уљима се сматрају сва минерална или синтетичка уља или мазива, која су неупотребљива за сврху за коју су првобитно била намењена, као што су хидраулична

⁵ <https://www.123rf.com/>

⁶ <https://www.pnqarts.com/>

уља, моторна, турбинска уља или друга мазива, бродска уља, уља или течности за изолацију или пренос топлоте, остала минерална или синтетичка уља, као и уљни остаци из резервоара, мешавине уље-вода и емулзије. Отпадно јестиво уље је уље које настаје обављањем угоститељске и туристичке делатности, у индустрији, трговини и другим сличним делатностима. Количине управљања овом врстом уља нису обухваћене у овом извештају. Према Каталогу отпада, отпадна уља се налазе у више група, али су највећим делом обухваћена индексним бројевима из групе 12 или 13 Каталога отпада.

На основу Годишњег извештаја о отпаду оператера постројења за поновно искоришћење отпада добијен је податак да је у 2021. години прерађено 1595 тона отпадног уља.

Према извештајима извозника ове врсте отпада извезено је 941 тона отпадног уља.

Слика број 7⁷

2.5 ЕЛЕКТРИЧНИ И ЕЛЕКТРОНСКИ ПРОИЗВОДИ

Производи којима је за рад потребна електрична енергија или електромагнетно поље, као и опрема за производњу, пренос и мерење струје или јачине електромагнетног поља чине електричну и електронску опрему и уређаје. Отпад од електричне и електронске опреме укључује опрему и уређаје, као и склопове и саставне делове који настају у индустрији.

Отпад од електричне и електронске опреме према Каталогу отпада разврстан је у групу са индексним бројем отпада 16 02 и 20 01. Отпад од електричних и електронских производа чине отпадни апарати из домаћинства (телевизори, радио-апарати, фрижидери, замрзивачи итд.), рачунари, телефони, касетофони итд. Већина овог отпада спада у опасан отпад због компоненти које садржи.

2.5.1 Производи

Извештаје о електричним и електронским производима који су пласирани на тржиште Републике Србије, Агенцији доставило је кроз информациони систем Националног регистра извора загађивања до 21. јуна 2022. године 6602 обвезника накнаде за управљање посебним токовима отпада.

Подаци о врсти и количини производа који спадају у ову категорију посебних токова отпада који су стављени на тржиште Републике Србије у 2021. години приказани су у табели број 4.

⁷ <https://en.wikipedia.org/>

Слика број 8 ⁸

Табела 4. Количина електричних и електронских производа стављених на тржиште у 2021. години

Разред	Врста производа	Укупна количина	
		ком	t
I	Велики кућни апарати	1.464.903	3.621,2
II	Мали кућни апарати	2.032.664	1.813
III	IT опрема	16.888.076	/
IV	Опрема широке потрошње за разоноду	/	2.957,4
Va	Опрема за осветљење	6.720.359	/
Vb	Осветљења	/	1.220,1
VI	Електрични и електронски алати	/	5.575,9
VII	Играчке опрема за рекреацију, разоноду и спорт	/	1.434,7
VIII	Медицински помоћни уређаји	/	536,7
IX	Инструменти за праћење и надзор	/	1.031,8
X	Аутомати	/	427,8
УКУПНО		27.106.002	18.618,8

2.5.2 Сакупљени и поново искоришћени отпад

У 2021. години је по пристиглим подацима, прерађено је 30316 отпада. Ову врсту отпада претежно чини одбачена опрема.

Слика број 9⁹

⁸ <https://www.englishteachersite.com/>

⁹ <https://q985online.com/>

2.6 ВОЗИЛА

Возило јесте свако возило категорије М1 (моторно возило за превоз путника – путничко возило које, осим седишта возача има још највише осам седишта) или N1 (моторно возило за превоз терета – теретно возило чија највећа дозвољена маса није већа од 3,5 t), моторно возило са три точка, осим моторних трицикала (категиорија L5 – тешки трицикл) и њихови неупотребљиви или одбачени делови.

Слика 10¹⁰

Отпадна односно неупотребљива возила јесу моторна возила или делови возила која су отпад и која власник жели да одложи или је њихов власник непознат.

2.6.1 Производи

Извештаје о возилима која су стављена на тржиште Републике Србије, послало је кроз информациони систем Националног регистра извора загађивања до 21. јуна 2022. године 780 обвезника накнаде за управљање посебним токовима отпада.

Подаци о врсти и количини производа који спадају у ову категорију посебних токова отпада који су стављени на тржиште Републике Србије у 2021. години приказани су у табели број 5.

Табела 5. Количина возила стављених на тржиште у 2021. години

Назив производа	Укупна количина (t)
Возила категорије М1 и N1	178.952,08

2.6.2 Сакупљени и поново искоришћени отпад

Оператери за поновно искоришћење отпада су известили Агенцију да су третирали 3280 t ове врсте отпада.

Слика број 11¹¹

¹⁰ <https://www.itoosoft.com/>

¹¹ <https://www.cash4carsakron.com/>

3 УПОРЕДНИ ПРЕГЛЕД ПОДАТАКА О ПРОИЗВОДИМА КОЈИ ПОСЛЕ УПОТРЕБЕ ПОСТАЈУ ПОСЕБНИ ТОК ОТПАДА ЗА 2019.-2021. ГОДИНУ

3.1 Гуме

Табела број 6 . Количина гума стављених на тржиште Републике Србије
период 2019. - 2021. година

	2019. година	2020. година	2021. година
	Укупна количина	Укупна количина	Укупна количина
	t	t	t
<i>Увезене, произведене или протектиране гуме од свих врста моторних возила</i>	19.771,9	34.805,5	31.731,5
<i>Гуме које су саставни део увезених или произведених аутобуса, теретних возила, радних машина, радних возила и трактора, ваздухоплова и других летилица и комплета точкова (гума и наплатак), и то за: аутомобилске приколице, тракторе, камионе, аутобусе и виљушкаре, грађевинске радне машине, пољопривредне машине, теретне приколице и вучене машине, остала возила, транспортне уређаје, летилице и друго</i>	4.330,2	5.737,9	12.150,9
УКУПНО	24.102,1	40.543,4	43.882,4

3.2 Аккумулятори и батерије

Табела 7. Количина акумулатора и батерија стављена на тржиште Републике Србије у периоду 2019. - 2021. година

Година	Стартери	Преносне батерије или акумулатори	Индустријске батерије и акумулатори	Укупно (t)
2019.	10.771,6	644,2	4.472,6	15.888,4
2020.	13.635,1	535,4	3.934,9	18.105,4
2021.	11.546,9	859	6.417,9	18.823,8

3.3 Уља

Табела 8. Количина уља стављена на тржиште Републике Србије у периоду 2019. - 2021. година

	Укупна количина (t)
2019.	38.730,9
2020.	37.176,5
2021.	39.418,2

*Да би се количина у литрима изразила у килограмима потребно је количину у литрима помножити са 0.9.

3.4 Електрични и електронски производи

Табела 9. Количина електричних и електронских производа стављених на тржиште Републике Србије у периоду 2019. - 2021. година

Разред	Назив групе производа	2019. година		2020. година		2021. година	
		Укупна количина		Укупна количина		Укупна количина	
		ком	t	ком	t	ком	t
I	Велики кућни апарати	1.420.715	4.298,0	1.377.861	3.533,0	1.464.903	3.621,2
II	Мали кућни апарати	1.350.340	1.100,7	1.746.885	1.522,7	2.032.664	1.813
III	IT опрема	13.562.055	/	15.370.839	/	16.888.076	/
IV	Опрема широке потрошње за разоноду	/	2.752,7	/	5.827,8	/	2.957,4
Va	Опрема за осветљење	5.011.333	/	5.734.565	/	6.720.359	/
Vb	Осветљења	/	1.381,1	/	1.529,5	/	1.220,1
VI	Електрични и електронски алати	/	2.973,7	/	4.570,2	/	5.575,9
VII	Играчке опрема за рекреацију, разоноду и спорт	/	913,4	/	1.041,0	/	1.434,7
VIII	Медицински помоћни уређаји	/	377,0	/	411,1	/	536,7
IX	Инструменти за праћење и надзор	/	1.228,9	/	854,6	/	1.031,8
X	Аутомати	/	403,3	/	429,5	/	427,8
УКУПНО		21.344.443	15428,8	24.230.150	19.719,4	27.106.002	18.618,8

3.5 Возила

Табела 10 . Количина возила стављена на тржиште Републике Србије
у периоду 2019. - 2021. година

	Укупна количина (t)
2019.	143.665,2
2020.	165.474,3
2021.	178.952,1

4 ОТПАД КОЈИ НАСТАЈЕ НАКОН УПОТРЕБЕ ПРОИЗВОДА

4.1 Упоредни преглед података за 2019. - 2021. годину

Табела 11. Подаци о количинама посебних токова отпада у 2019. години

Врста отпада	Одложен отпад (t)	Третиран отпад (t)	Извезен отпад (t)	Увезен отпад (t)
Електрични и електронски отпад	/	35.559	17	/
Отпадни азбест	412	57	/	/
Отпадна уља	/	2.348	44	/
Отпадне гуме	124	47.600	/	2.822
Отпадне батерије и акумулатори	/	16.138	6.208	5.958
Возила	/	2.109	/	/

Табела 12. Подаци о количинама посебних токова отпада у 2020. години

Врста отпада	Одложен отпад (t)	Третиран отпад (t)	Извезен отпад (t)	Увезен отпад (t)
Електрични и електронски отпад	/	41.716	4,9	/
Отпадни азбест	240	2,1	/	/
Отпадна уља	/	2.178	730	/
Отпадне гуме	72	49.512	/	6.186
Отпадне батерије и акумулатори	/	15.839	4.280	4.782
Возила	/	2.391	/	/

Табела 13. Подаци о количинама посебних токова отпада у 2021. години

Врста отпада	Одложен отпад (t)	Поновно искоришћење отпада (t)	Извезен отпад (t)	Увезен отпад (t)
Електрични и електронски отпад	/	30.316	/	/
Отпадни азбест	201	/	/	/
Отпадна уља	/	1.595	941	/
Отпадне гуме	19	50.726	/	148
Отпадне батерије и акумулатори	/	21.298	5.557	8.403
Возила	/	3.280	/	/

У Табелама 11, 12 и 13 су приказане количине посебних токова отпада за шест врста производа за које се прати количина производа стављених на тржиште.

У односу на претходну годину смањене су количине одложеног отпада који садржи азбест. Повећана је количина увезених отпадних батерија и акумулатора, а смањена количина увезених отпадних гума. Повећане су количине извезених отпадних батерија и акумулатора и отпадних уља. Приказана количина од 3280 тона отпадних возила која су третирана процесима поновног искоришћења се односи на 2115 тона отпадних возила и 1165 тона отпадних возила која не садрже ни течности ни друге опасне компоненте.

Табела 14. Поновно искоришћење електричног и електронског отпада по разредима

Разред		Количина третираног ЕЕ отпада поступцима поновног искоришћења(t)
<i>I</i>	<i>Велики кућни апарати</i>	<i>15.590</i>
<i>II</i>	<i>Мали кућни апарати</i>	<i>249</i>
<i>III</i>	<i>Опрема информатичке технологије (ИТ) и телекомуникације</i>	<i>2.063</i>
<i>IV</i>	<i>Опрема широке потрошње за разоноду</i>	<i>7.573</i>
<i>V</i>	<i>Осветљења</i>	<i>224</i>
<i>Va</i>	<i>Флуоресцентне цеви</i>	<i>70</i>
<i>VI</i>	<i>Електрични и електронски алати</i>	<i>1.343</i>
<i>VII</i>	<i>Играчке, опрема за рекреацију, разоноду и спорт</i>	<i>8</i>
<i>VIII</i>	<i>Медицински уређаји</i>	<i>37</i>
<i>IX</i>	<i>Инструменти за праћење и надзор</i>	<i>2.705</i>
<i>X</i>	<i>Аутомати</i>	<i>272</i>

Табела 14 приказује количине електричног и електронског отпада који је третиран неком од R операција поновног искоришћења. Врсте отпада су разврстане у 10 разреда.

Поред наведених количина оператери су третирали и 182 тоне електричног и електронског отпада који спада у групу производа који су обухваћени чланом 144 Закона о накнадама за коришћење јавних добара и за које се не прате количине производа стављених на тржиште Републике Србије.

На основу података о извозу отпада током 2021. године није било извоза електричног и електронског отпада. Извозиле су се само компоненте уклоњене из одбачене опреме, које су настале након третмана ЕЕ отпада, односно чије количине су већ приказане у табели 14. Извршен је извоз 2070 тона компоненти, од чега је 964 тона по карактеру опасан отпад.